

CLARTE-GROEP, ontstaan tijdens de Eerste Wereldoorlog te Parijs, in milieus van antimilitaristische intellectuelen (cfr. Henri Barbusse, *Le Feu*). Na de oorlog breidde de Clarté-groep zich ook uit in het buitenland, voornamelijk in deels anarchistische, deels communistische, deels pacifistische kringen. In België bestonden er Clarté-afdelingen te Antwerpen en te Brussel. Te Antwerpen was er in 1920 nauw contact tussen Clarté en de plaatselijke communistische groep (rondom *De Internationale*). In februari 1920 werd er door beide een gemeenschappelijke meeting georganiseerd en in maart 1920 ging het Antwerpse Clarté-blad *De Nieuwe Wereldorde* op in *De Internationale*. Tussen het sterke gevoel van organisatie bij de Antwerpse communisten en het anarchisme van de Clarté-groep kwam het evenwel tot een breuk. Toen in maart 1920 het Belgische Clarté-congres te Brussel opriep tot een federatieve eenheidsbeweging met de communisten, wezen laatstgenoemden dat af, en verweet *De Internationale Clarté* „idealistische utopisme” en „verstarde, droombeeldige en ijle theorieën”. Daarna traden enkele Antwerpse Clarté-aanhangers toe tot de Kommunistische Partij, anderen sloten zich aan bij de Brusselse Clarté-groep.

Clarté, met zijn anarchiserende, Tolstoiaanse opvattingen, heeft enige invloed gehad op het Vlaamse artistieke leven, met name op de groep *Ruimte*. Veel aanhangers van de Clarté-groep opteerden voor de Frontpartij, zo b.v. H. Tanrez, evenals Victor Brunclair en Rob van Roosbroeck, die beiden behoorden tot een zeer radicale groep jonge

Antwerpse flaminganten en meewerkten aan het blad van de Vlaamse Clarté-groepen Opstanding, dat o.a. een „revolutionair eenheidsfront tussen fronters, communisten, anarchisten en minderheidssocialisten” bepleitte (7 september 1920).

LITERATUUR: H.J. Elias, *Vijfentwintig jaar Vlaamse Beweging 1914/1939*, I (1969); - A.W. Willemsen, *Het Vlaams-nationalisme. De geschiedenis van de jaren 1914-1940* (1969, „tweede uitgave).

JAN DERBROUWERE